

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

17 – 18 ЖОВТНЯ 2023 р.

«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»

м. Одеса

УДК 330.34:005.35(477"20")

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – 663 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Козак К.Б. - д-р екон. наук, професор, директор ННІПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНТУ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Баранюк Х.О. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д. – к.е.н., доц., Волкова А.Ю. – ас., Мільчева В.В. - PhD, доц., Новикова В.С.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ

Купріна Н.М., д.е.н., професор

**Чабан Ю.О., магістр 2 курсу спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Галушкіна А.А., магістр 2 курсу спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Манолій А.Ю., магістр 2 курсу спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса**

Ефективне функціонування будь-якого підприємства в сучасних умовах не можливе без ефективного використання його власного капіталу, частиною якого є прибуток від всіх видів діяльності, який визначається як різниця між відповідними доходами та витратами. Тому отримання значної величини доходів від всіх видів діяльності підприємства – операційної, фінансової, інвестиційної, іншої діяльності, має велике значення для збільшення власного капіталу, фінансової стійкості підприємства та його розвитку. Доходи підприємства потребують постійного моніторингу та аналізу, що неможливе без якісної організації їх бухгалтерського обліку та достовірного відображення у фінансовій звітності. Але й витрати підприємства – є важливою та складною економічною категорією, яка займає вагоме місце в управлінні будь-якого підприємства.

Фінансовий результат – прибуток або збиток є одним з найважливіших економічних показників, який узагальнює усі результати господарської діяльності підприємства, надає саме комплексної оцінки ефективності даної діяльності, є показником, який відображає фінансовий стан та перспективи розвитку суб'єкта господарювання [1]. Аналіз формування фінансового результату від всіх видів діяльності є дуже важливим напрямом аналітичної роботи в системі управління підприємством, особливо аналіз результативності діяльності за фінансовою складовою (рис.1) [2, с. 200]. Так, на рис. 1 наведена структура методичного підходу до оцінки результативності діяльності суб'єктів харчової промисловості за фінансовою складовою в системі аналізу персистентності їх діяльності, значну частину якого, займає підхід до аналізу фінансового результату за абсолютними та відносними показниками) [2, с. 200, 210-23].

Як показало наше попереднє дослідження [2, с. 214- 216], адитивна модель дозволяє оцінити вплив кожного з узагальнених факторів на зміну фінансового результату від усіх видів діяльності (операційної діяльності (основної та іншої), фінансової, інвестиційної, іншої звичайної діяльності) [2, с. 216]:

– першого порядку (відповідні доходи та витрати від певного виду звичайної діяльності);

– другого порядку (деталізація факторів першого порядку: доходів та витрат від певного виду звичайної діяльності (наприклад, витрати від

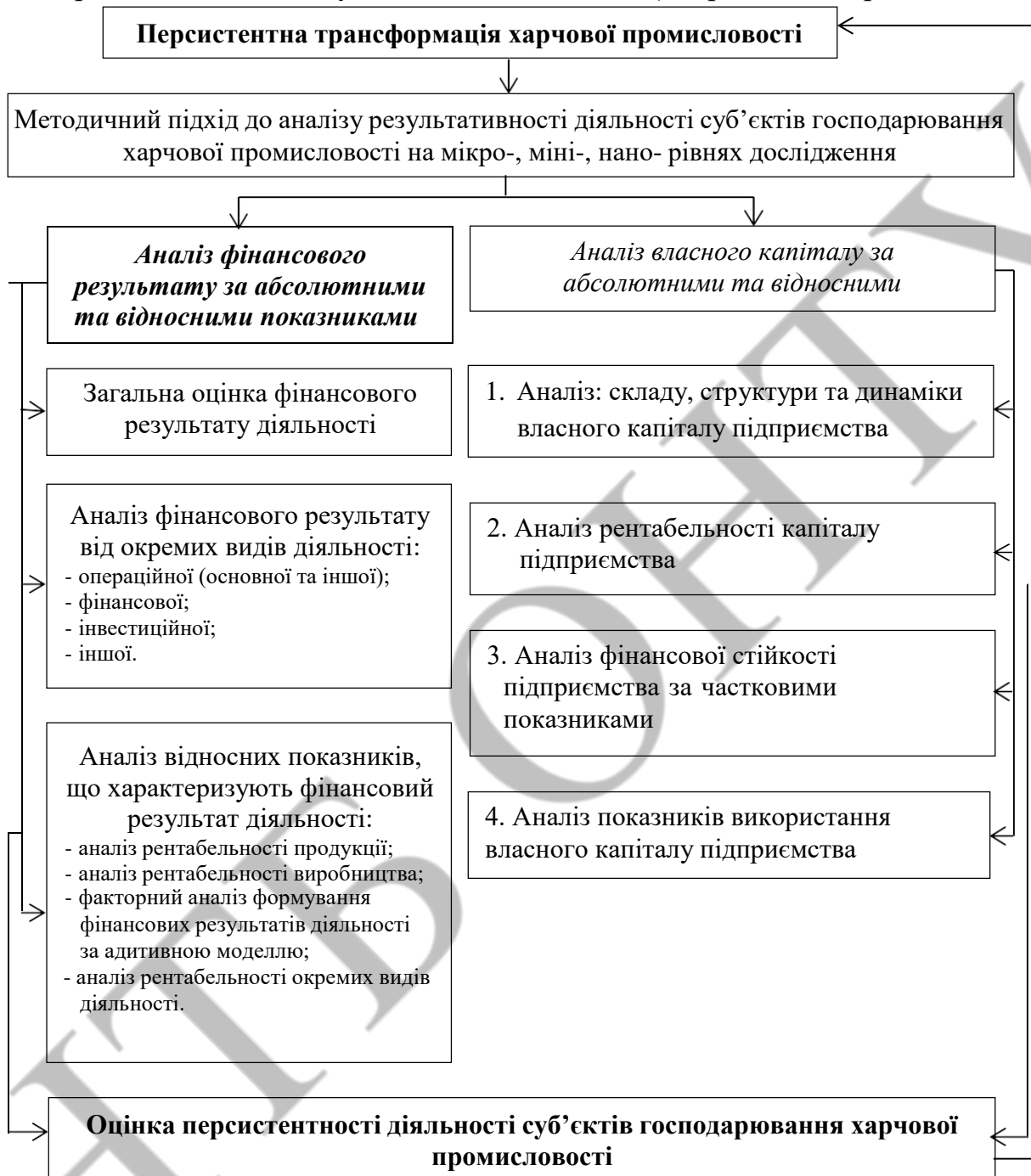

Рис. 1. Структура методичного підходу до оцінки результативності діяльності суб'єктів харчової промисловості за фінансовою складовою*

*Джерело: розробка автора [2, с. 200, 210-232]

операційної діяльності поділяються на собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), адміністративні витрати, витрати на збут);

– третього порядку (деталізація факторів другого порядку: доходів та витрат за окремими статтями або їх деталізацією – наприклад, собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) на матеріальні витрати, витрати на оплату праці, амортизацію тощо).

Таким чином, проведення такого факторного аналізу дозволяє оцінити вплив зміни доходів і витрат від відповідного виду діяльності на фінансовий результат даного виду і звичайної діяльності в цілому (рис. 1).

Таблиця 1 – Факторний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства за абсолютними показниками з використанням адитивної моделі*

Показники	Поперед- ній рік, тис. грн.	Звітний рік, тис. грн.	Відхилення		Вплив факторів на зміну фінансових результатів, тис. грн.	
			тис. грн.	%	зміна доходу	зміна витрат
1	2	3	4	5	6	7
1. Фінансовий результат від основної операційної діяльності	-16982	49169	66151	В 3,9р.	50462	15689
2. Дохід від основної операційної діяльності	93190	143652	50462	54,15	50462	х
3. Витрати від основної операційної діяльності	110172	94483	-15689	-14,24	х	15689
4. Фінансовий результат від іншої операційної діяльності	-587	-1938	-1351	В 2,3р.	-2446	1095
5. Дохід від іншої операційної діяльності	3120	674	-2446	-78,40	-2446	х
6. Витрати від іншої операційної діяльності	3707	2612	-1095	-29,54	х	1095
7. Фінансовий результат від фінансової діяльності	485	3	-482	-99,4	-264	-218
8. Дохід від фінансової діяльності	485	221	-264	-54,43	-264	х
9. Витрати від фінансової діяльності	-	218	218	100	х	-218
10. Фінансовий результат від інвестиційної діяльності	-	-	-	-	-	-
11. Доходи від участі в капіталі	-	-	-	-	-	-
12. Втрати від участі в капіталі	-	-	-	-	-	-
13. Фінансовий результат від іншої діяльності	-19	-76	-57	В 3р.	-	-57
14. Доходи від іншої діяльності	-	-	-	-	-	х

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7
15. Витрати від іншої діяльності	19	76	57	В 3р.	х	-57
16. Фінансовий результат від діяльності до оподаткування	-17103	47158	64261	В 3,8р.	47752	16509
17. Доходи від діяльності до оподаткування, в т.ч.	96795	144547	47752	49,33	47752	х
– від основної операційної діяльності	93190	143652	50462	54,15	50462	х
– від іншої операційної діяльності	3120	674	-2446	-78,40	-2446	х
– від фінансової діяльності	485	221	-264	-54,43	-264	х
– від іншої діяльності	-	-	-	-	-	х
18. Витрати від звичайної діяльності, в т.ч.	113898	97389	-16509	-14,49	х	16509
– від основної операційної діяльності	110172	94483	-15689	-14,24	х	15689
– від іншої операційної діяльності	3707	2612	-1095	-29,54	х	1095
– від фінансової діяльності	-	218	218	100	х	-218
– від іншої діяльності	19	76	57	в 3р.	х	-57

* розраховано на підставі даних форми №2 підприємства АПК Одеської області

Такий підхід до проведення факторного аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємства (табл. 1), дозволяє виділити і оцінити весь круг результативних факторів, є більш якісним підходом до усунення негативних факторів впливу, та посилення позитивних. На нашу думку, при необхідності проведення більш детального аналізу, необхідно фактори другого порядку поділяти на складові частини – проводити деталізацію за окремими статтями або елементами формування доходів витрат [2, с. 228- 230].

Ефективність функціонування підприємства залежить від ефективного використання усіх видів ресурсів, що сприяє забезпеченню виробництва конкурентоспроможної продукції за рахунок більш низьких витрат, наявності якісної та достовірної інформації про собівартість окремих видів продукції та їх позиції на ринку порівняно з продукцією інших виробників, збільшення доходів та фінансових результатів діяльності, надання об'єктивних даних для здійснення процесу бюджетування майбутньої діяльності підприємства, можливості оцінювання роботи кожного підрозділу, прийняття ефективних та обґрунтованих рішень, що потребує додаткових подальших досліджень.

Література

1. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз: Підручник. 3-тє вид. К: Знання, 2008. 487 с.
2. Купріна Н.М. Забезпечення конкурентоспроможності харчової промисловості України: теорія і практика: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», Одеса. 2019. 304 с.

147. <i>Stupnytska T.M., Kozak O.A., Volodina O.P.</i> MODERN ASPECTS OF THE ANALYSIS OF THE RATIO OF RECEIVABLE AND CREDITOR INDEBTEDNESS.....	501
148. <i>Антонюк П.О., Антонюк О.П., Ступницька Т.М., Баранюк Х.О.</i> АНАЛІЗ ЗМІН В ТОВАРНІЙ СТРУКТУРІ ЕКСПОРТУ, ВИЗВАНИХ УМОВАМИ ВІЙНИ.....	505
149. <i>Ощепков О.П., Белкін Д.О.</i> АНАЛІЗ КОРЕЛЯЦІЙНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ МІЖ АКТИВНИМИ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ТА ЧИСТИМ ДОХОДОМ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ).....	509
150. <i>Купріна Н.М., Гребейнікова Н.А., Величко О.М.</i> СУЧАСНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	512
151. <i>Купріна Н.М., Беспалько О.В., Лосєва О.В.</i> СУТНІСТЬ АУДИТУ ТА АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	516
152. <i>Купріна Н.М., Молчанов В.І., Побожий Ю.О., Євич М.В.</i> АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	519
153. <i>Купріна Н.М., Чабан Ю.О., Галушкіна А.А., Манолій А.Ю.</i> ФАКТОРНІЙ АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ	524
154. <i>Ощепков О.П., Магденко С.О., Малицький І.А.</i> ДИНАМІКА ВПЛИВУ ОБОРОТНИХ ЗАПАСІВ НА ПОКАЗНИКИ ЛІКВІДНОСТІ ТА ОБОРОТНІСТЬ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ.....	529
155. <i>Мельник Ю.М., Дерменжи С.О. Кіртока Р.Г.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	532
156. <i>Мельник Ю.М., Сарієва Г.І.</i> УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	536
157. <i>Ступницька Т.М., Кучеренко Л.С., Володіна О.П.</i> НЕОБОРОТНІ АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА: АСПЕКТИ АНАЛІЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	540
158. <i>Тарасова О.В., Марковська О.Р.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ ШЛЯХ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	544